

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Parallela Geographica Italiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1649

§. 8. Admiranda Veteris Siciliae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13120

In Apuliâ Dauniâ templum est Mineræ Achaicæ sacrum, ubi arma & secures Diomedis atque sociorum eius: Hic ferunt esse canes, qui nullâ iniuriâ Græcos venientes impetant, sed tanquam familiarissimis blandiantur. *Aristoteles in admirandis Auscultationibus.*

Brundusij in portu fons incorruptas profert aquas nauigantibus. *Plinius lib. 2. cap. 103.*

Tarenti aiunt cauponem noctu insanisse, interdium vina vendidisse, sed & clauiculam domus suæ ita in zonâ conseruasse, ut numquam eam, multis eam suffurari conantibus, amiserit. *Aristoteles in admirandis Auscultationibus.*

In Lacinia Iunonis Arâ sub dio posita cinerem aiunt esse immobilem perflantibus undique procellis. *Plinius lib. 2. cap. 107. Titus Lilius, & Valerius Maximus.*

Circa Iapygium Promontorium fontem esse tradunt, qui cruore defluens, eâ parte innauigabile reddit mare odoris grauitate. *Aristoteles in admirandis Auditionibus.*

Locris nullo non die arcus cælestis apparet. *Plinius lib. 2. cap. 62.*

Ibidem sicut & Crotonæ pestilentia nunquam fuit, nec villo terræ motu laboratum est. *Plinius eodem libro cap. 96.*

Crathis fluuius in Magnâ Græciâ hominum capillos dealbar, aut fuluos facit, & multa mala sanat, ἀνθρώπους ποιεῖ χαίροτερον, & λευκοτερον, & ἄλλα πολλά πᾶσι ἰᾶται. *Strabo lib. 6. sua Geographia.*

Sybaris fluuius potus ab equis eos πυρπικὸν ποιεῖ, reddit eos sternutamentis obnoxios, quare hinc solent equi magnâ curâ amoueri. *Idem Strabo, eodem libro.*

Lusias Thuriorum fluuius tametsi pellucidos habeat liquores, nigerrimos tamen pisces procreat. *Aelianus lib. 10. hist. Animalium cap. 39.*

Alex fluuius olim agrum Rheginum à Locrensi diuidens eius est naturæ, ut quamuis ripæ eius vix distent iugeris spatio, tamen eutras transuolent cicadæ. *Aelianus lib. 5. hist. Animal. cap. 9.*

In Locrorum parte vocales sunt Cicadæ, in Rhegiensi agro mutæ, ager Alece Fl. tantum dirimitur. *Strabo, Plinius, Pausanias.*

§. 8. Admiranda veteris Siciliae.

FRETVM inter Siciliam & Italiâ vnâ cum Luna intumescit, & subidet. *Aristoteles in admirandis Auditionibus.*

V Vuu iij

In Euripo Taurominitano mare sæpiùs die, ac nocte reciprocatur. *Plinius lib. 2. cap. 97.*

Siculum Fretum ita tumet aliquando, vt horrore perfundat aspicientes: tùmque colores omnes recipiunt fluctus, nonnumquam atrii, cærulei frequenter, sæpe purpurei. Huius sonitum ne reptilia quidem ferre possunt, sed refugiunt ad montium radices. Tempestate autem desinente in sublime effertur vorago, non absimilis serpentum gyris. *Aristoteles in admirandis Auscultationibus.*

In Siciliâ ferunt aquæ vorticem esse, in quem demersæ aues, reliquaque animalia vitæ restituantur. *Aristoteles in Admirandis.*

In Siciliâ, sicut in Italia aiunt felium morsum esse lethalem, nec vt apud Græcos leuem, & imbecillem. Item muscarum hîc reperiri genus; quæ enecent ad quodcumque aduolarint. *Aristoteles in admirandis Auditionibus.*

In Agro Leontino, & multis aliis huius Insulæ locis frumentum vltro prouenit, etiam non satum. *Diodorus Siculus lib. 11.*

Lepores olim nulli in Siciliâ fuerunt, sed prior eos inuexit Anaxilas Rheginus. *Iulius Pollux.*

Cactus spinæ genus hîc nascitur, nusquam in reliquo terrarum orbe; hunc si calcet ceruus & saucietur, ossa eius nullum sonum edunt, ideoque ad fistulas inutilia sunt. *Antigonus, & Theophrastus.*

In Sicanis, Siciliæ Gente, falsi acidique saporis fluunt fontes. *Athenæus lib. 2. Dipnosophistarum.*

In Siciliâ, Sicanico agro aquæ acescunt, & hîc nascitur Oxalme (liquor est falsi, acidique saporis) quo vt aceto in cuiusdam generis epulis vtuntur indigenæ. *Aristoteles 2. Meteoron cap. 2.*

Circa Pelorum crocus tantâ copiâ prouenit, vt magnis curribus illum exportare liceat quibus collibitum est: ex eo indigenæ strata, scenasque conficiunt. *Aristoteles ibidem.*

In Peloro lacus est qui explorari non potest nisi erutum tenuis; quod vltra est nec explorari, nec attingi licet; qui fecerit malè plectitur; quantum sui immerferit, tantumdem perdit: & profert exemplum hominis qui hîc brachium amisit. *Solinus cap. 11.*

In colle Vulcanio, paratis sacris, si Deus probator adsit, sarmenta etiam viridia ignem concipiunt. *Idem, eodem loci.*

Circa Messanam & Mylas fimo similia expuuntur in littus purgamenta, vnde nata fabula; hîc boues Solis stabulari: purgamenta porro illa tetri odoris non sunt. *Plinius lib. 2. cap. 98. & Seneca naturalium quæst. lib. 3. cap. 26.*

Circa Messanam & Mylas hyeme in totum arescunt fontes, æstate exundant annemque faciunt. *Plinius lib. 31. cap. 4.*

Polycritus rerum Sicularum scriptor in mediterraneis lacum esse ait, ambitu suo scutum non excedentem, aquâ resplendente quidem, sed turbulentiore, in quem si quis ingrediatur lauandi gratiâ, in latum extenditur, si iteret ampliùs dilatatur, adeò vt amplificatum spatium 50. etiam viros capiat: verùm ad eam iam mensuram diffusum ex imo intumescit, corporaque lauantum in sublime rapta foras in pauimentum sternit, & mox ad veteris angustix spatium contrahitur; quod & quadrupedibus ingressis vsu venire solet. *Aristoteles in admirandis Auscultationibus.*

Ad Gelonium stagnum fontes duo, ex alio si sumpserit sterilis fœcunda fit; ex altero si fœcunda, sterilis fiet. *Solinus cap. 11.*

Ex Lyco fonte si quis biberit intra tertium diem extinguetur. *Antigonus, & Plinius lib. 31. cap. 2.*

Stagnum Petrensius, serpentibus noxium est, homini salutare. *Solinus cap. 11.*

Iuratur ad lacum Palicorum hoc modo; tabella inscribitur à iurante, si verum dixit supernatat tabula, si mentitur, submergitur, sed qui iurauit falsò non abit impunè, nam morte statim punitur, vt vult *Macrobius*; vel priuatur oculis, vt scribit *Diodorus*; vel igne corripitur, vt ait *Aristoteles*: *Stephanus* vocat fontem Palicentum. *Aristoteles in admir. Audit. Macrobius Saturn. lib. 5. cap. 18. Polemon de Mirabilibus in Sicilia fluminibus, Stephanus, Diod. Sicul. lib. 11.*

Craterum Palicorum aiunt profunditatem esse infinitam, & si in eos boues incidant, aut asini biuigi, aut vaccæ, numquam postea apparere. *Polemon in Mirabilibus fluuiis Siciliae.*

Voragolacus Palicorum rugitum ingentem, atque horrendum emittit: humor autem in altum exfiliens, atque recidens, neque superfunditur, neque subsidit, sed perpetuo agitato motu stupendâ vi emissus in altum se librat ad sex cubitos. *Diodorus Siculus lib. 11. & Aristoteles de admirandis Auscultationibus.*

Templum Deorum Palicorum seruis oppressis per dominos inelementes multum affert auxiliij: nec enim hinc seruos abducere licet, sed inuiolati hinc remanent donec per beneuolos domini arbitros persuasi fide securitatis iuramento datâ, illis reconcilientur. Nec vllus memoriæ proditur qui fidem violarit, tantus metus Deorum illorum Siculos omnes incescit. *Diod. Siculus eodem libro.*

In prato iuxta viam quæ Syracusas ducit fons est, neque amplius, neque aquâ largâ scaturiens, ad quem cum turba numerosa confluxisset, auctus subito præbuit abundè aquarum liberalem copiam *Aristoteles in Admirandis*.

In Sicilia cum pulsus est Dionysius Tyrannus prodigium accidit, ut vno die dulcesceret in portu mare (intelligit portum Syracusanum.) *Plinius lib. 2. cap. 100.*

In Eloro fluuio ad Pachynum pisces adedò cicures, ut è manu edant; Athenæus lupos nominat & ingentes anguillas, & panem è manu sumere scribit. *Apollodorus 1. Chronicon apud Stephanum, & Nymphodorus Syracusius apud Athenæum lib. 8.*

Lacus est ad Agrigentum cui oleum supernatat, & adhærescit Arundinum comis vnde legitur, valèrque ad Armentarios morbos. Dioscorides bitumen vocat, & ait à Siculis vocari oleum per errorem, illòque uti eos ad lucernas. *Dioscorides lib. 1. cap. 100. & Solinus cap. 11.*

Circa Agrigentum lacus est gustu quidem marino, ac naturâ planè diuersâ ab aliis aquis: nam & natandi inscij non demerguntur, sed lignorum in morem supernatant. *Strabo libro sexto.*

Sal Agrigentinus ignium patiens, ex aquâ exilit, *linio*. Sed *Solinus* si igni iunxeris (inquit) dissoluitur vstione: huic si aquæ liquor proximauerit crepirat, veluti torreatur. *Plinius lib. 31. cap. 7. Solinus cap. 11.*

Ager Agrigentinus cruetat limosas scaturigines, & ut venæ fontium suffiunt riuis subministrandis, ita & in hac Sicilia parte solo numquam deficiente, æternâ reistatione, terram terra euomit. *Solinus capite vndesimo.*

Circa Sicilia Craterem (*Æthnam* intelligit) riuus flammarum, seu profluuium ignium emicantium latitudine ad stadia quadraginta patet, vix ad tria tollitur. *Aristoteles in admirandis Auditionibus.*

In hoc monte spelunca est, circa quam omnium florum copia nascitur omni tempore, tantâ fragrantia, ut canes occupati hac suauitate odoris lepores nequeant insectari. Nascitur etiam hinc frumentum diuersum & à Siculo, & ab importato aliunde. *Aristoteles eodem loci.*

In cacumine montis *Æthnæ* collis assurgit, & supra collem erigit sese nubes, ad ducentos ferè pedes immota, tranquilla tempesta-

pestate. Noctu autem ex hoc vertice fulgores, interdiu fumus, & caligo apparent. *Strabo lib. sexto.*

Æthna mixtas ignibus niues profert, & licet vastis exundet incendiis, apricâ canitie perpetuò brumalem detinet faciem, ita inuictâ in utroque violentiâ, nec calor frigore mitigatur, nec frigus calore dissoluitur. Claudianus sic expressit,

*Scit niuibus seruare fidem, pariterque fauillis
Durescit glacies, tanti secura vaporis;
Arcano defensa gelu fumoque fideli,
Lambit contiguas innoxia flamma pruinas, &c.*

Silius autem Italicus — *Stat vertice celsi*

Collis hyems, calidâque niuem tegit atra fauillâ.

Solinus cap. 11. Claudianus de raptu Proserpine lib. 1. Silius Italicus lib. 14. &c.

Aliquando mons Æthna non tantum riuos igneos eicit, sed & saxa ignita. *Strabo lib. 6. Pindarus, Maro, &c.*

In Agro Catanensi ostenditur locus piorum fratrum Amphinomi, & Anaphix, qui se uiuente Æthnâ parentes humeris imposuerunt; quibus & flamma mirabiliter pepercit, in duas partes secta, & pio sub pondere tutis innoxia fuit. *Strabo lib. 6. Auctor poematis de Æthna, Valerius Maximus lib. 5. cap. 4.*

§. 9. Admiranda Corsicæ veteris.

In hac Insulâ tantum reperitur lapis Catochites, qui adhæret tactis corporibus: quo usum ferunt Democritum Abderitem in Magos depugnaturum. *Plinius lib. 36. cap. 10. & Solinus cap. 9.*

Hæc Insula nec boues, nec capras, nec lupos, nec lepores, nec ceruos alit. *Polybius lib. 12.*

Equos alit Corsica, sed paulò supra oues magnitudine, & simias ad humanam ferè effigiem. *Procopius lib. 3. Gothicorum.*

§. 10. Admiranda Sardinia veteris.

NASCITUR in hac Insulâ herba Sardonia dicta, quæ si comedatur rictu ora sic diducit ut ridentium facie intereant qui ederint, unde parœmia, risus Sardonijs. *Strabo lib. 6. Solinus cap. 12. Isidorus lib. 14. cap. 6. & alij.*

Parall. Geogr. Tom. II.

XXX